

[Anker Lau.]

begrunde, hvorfor vi skal lægge hele erhvervslivet under administration, fordi arbejderne har fået gennemført nogle forbedringer, som de ganske vist ikke er tilfredse med.

Lovforslaget om indseende med priser går ud på at hindre, at der ude i erhvervene lægges avance på det tillæg til omkostningerne, som arbejderne har opnået. Man forstår dog i almindelighed, at lønforhøjelser må give sig udslag i prisforhøjelser, selvom der i anden lov, som jeg ikke skal beskæftige mig med — det vil det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen gøre — gives administrationen myndighed til at skønne, at den eller den branche selv har råd til at betale de øgede omkostninger.

I det omfang, konkurrencen gør det muligt, og principielt i alle tilfælde, må man have ret til at forøge avancen i takt med stigningen i priser og omkostninger. Hvis dette ikke sker, vil erhvervene ikke i længden have mulighed for at fortsætte virksomheden i det hidtidige omfang, end-sige få den til at vokse. Jeg må ligeledes finde det uansvarligt, især af den højtærede minister, der har ansvaret for erhvervenes trivsel, at ville hindre, at man anvender genanskaffelsesprincippet ved prisberegningen. Det bliver jo simpelthen med stigende markedspriser umuligt at forsyne landet med den nødvendige varemængde, hvis dette princip fastholdes.

Jeg skal dog ikke ved denne lejlighed gå dybere ind i en argumentation på disse yderst vigtige områder, idet jeg nærer den saglige tro, at den højtærede handelsminister snart vil gøre den opdagelse, at hun med dette lovforslag forsøger at skyde spurve med atombomber.

Jeg vil henstille til den højtærede minister at lade undersøge, hvad de vedtagne lønstigninger vil betyde i priserne på en række af vore almindelige forbrugsvarer, og så regne den avance ud, som det kan tænkes at erhvervene med rimelighed vil beregne sig. Jeg tror, at dette bliver til så små beløb, at det må forekomme helt urimeligt at fremsætte et lovforslag af denne karakter.

Ifølge lovforslaget må priserne ikke for højes med mere end de direkte udgifter til stigningen i indkøbspris, transport og om-

kostninger efter den 12. april. Hver enkelt virksomhed over hele landet skal udarbejde en fortegnelse over de den 12. april beregnede priser, og denne liste skal på anfordring forevises monopoltilsynet. Hertil kommer, at alle landets erhvervsvirksomheder, store som små, selvom det drejer sig om forhøjelser i overensstemmelse med lovforslaget, skal indsende indberetning om alle prisstigninger til monopolmyndighederne med en redegørelse for forhøjelsen.

Dette kan ikke være ministerens alvor; jeg kan levende forestille mig det papirbjerg, der i visse perioder ville hobe sig op på Nørregade, samt alle de planer om udvidelser i monopoltilsyn og postvæsen, som dette ville afstedkomme. Og hvad koster så ikke alt det?

Løvrigt får monopoltilsynet generel be-myndigelse til undersøgelse og kontrol i en grad, som jeg ikke tror nogen dansk arbejder ville finde sig i.

Hertil kommer så en række bestemmelser om skiltning og kvalitetsmærkning, hvis værdi ikke står i noget rimeligt forhold til de problemer, man ønsker løst. Det kan ikke være den højtærede ministers alvorlige mening at ville gennemføre dette lovforslag eet år efter monopollovens vedtagelse og uden nogen påviselig saglig grund til frygt for skadelige avanceberegninger som følge af lønstigningen.

Jeg ser da også i Aftenberlingen for i dag, at problemet forud har været behandlet andetsteds, idet man i det såkaldte Dahlggaardske udvalg har ført forhandlinger med monopolrådet om, hvordan sådan noget skulle gøres. Såvidt jeg forstår, foreligger der et memorandum herfra, og jeg må måske med den højtærede formands tilladelse citere, hvad „Berlingske Aftenavis“ mener er konklusionen af dette memorandum fra monopoltilsynet:

„Konklusionen af dette memorandum er, at kun i tilfælde af meget stærke prisstigninger, der kommer udefra, som f. eks. under Koreakrigen, kan man vente at få resultater af en sådan kontrol, der står i blot rimeligt forhold til besværet og omkostningerne.“

Jeg tror, det bliver nødvendigt for det udvalg, der formentlig nu bliver nedsat, at man også får det materiale frem til bedømmelse af forslagens praktiske muligheder.